

L'Urgell, centre de cria i recria ramadera

EL MOMENT ACTUAL

SI la Mancomunitat de Catalunya té un Servei Tècnic d'Agricultura, és just que en aquests moments de crisi posi tots els elements de què disposa en activitat per a ajudar al pagès, principalment l'urgellès, que per les especials condicions en què es desenrotllen les crisis, és un dels que té els interessos més compromesos.

El Servei Tècnic de la Mancomunitat es troba constituint-se, és a dir, creant els organismes i triant el personal que ha de posar en marxa tot l'engranatge de l'Agricultura i la Ramaderia—riqueses fundamentals de la nostra pàtria i el desenrotllament de les quals no és pas cosa simple, sinó molt complicada,—i per tant, la culpa de no atendre immediatament la comarca d'Urgell, no serà pas del Director del Servei Tècnic d'Agricultura, qui és el primer de doldre's que les crisis que afecten la pagesia l'hagin trobat en plena feina d'organització del Serveis encomanats a sa direcció. No obstant, malgrat no poder contribuir amb tota l'eficàcia deguda a la resolució, o almenys a l'atenuació de les crisis agrícoles, es farà tot el que bonament es pugui, no sols en vista als moments actuals, sinó també mirant l'esdevenidor.

La comarca d'Urgell és víctima avui de dues crisis principals: la dificultat dels transports, i el no tenir l'hàbit de la cria o recria de bestiar de totes menes i consegüentment locals per a establir-los.

La crisi dels transports no és pas cosa la resolució de la qual pertanyi als Serveis Tècnics d'Agricultura, però, en canvi, aquesta crisi n'engendra una altra, que cau de ple dintre l'acció dels Serveis Tècnics. I aquesta és la enorme existència d'alfals que hi ha en tota la comarca.

Si el carril no pot aviar aquest farratge, que és la producció dominant d'Urgell, què n'hem de fer?

I encara una altra cosa: l'alfals que tenim als camps ¿l'hem d'arrencar substituint-lo per un altre conreu? Per aquest any, això és tard, i per altra part, no hi ha necessitat.

Doncs, què és el que cal fer?

PLANTEJAMENT DEL PROBLEMA

La crisi del transport probablement subsistirà, no solament mentre duri la guerra, sinó fins al cap de molt temps que s'hagi acabat. Això significa que les dificultats d'enviar l'alfals continuaran per molt temps, i aquesta impossibilitat d'aviar l'alfals es traduirà per una

1) De *El llibre de la pagesia* (Mancomunitat de Catalunya); Direcció d'Agricultura.

baixa de preu de dit farratge, baixa que continuarà quantes més existències s'acumulin. D'aquí un parell o tres de mesos, a la primera dallada, serà quan la crisi es presentarà cruament. El pagès haurà de dallar quatre o cinc vegades més un farratge, la valor del qual a cada dallada anirà baixant. I això serà desesperador.

La palla, que abans es valorava, avui val pocs diners, i pel juny vinent, si la crisi del transport continuïa—que tant de bo ens equivoquéssim—llavors no valdrà res.

Practicar un canvi de conreus, ho podran realitzar uns quants propietaris, però per la immensa majoria d'urgel·lesos, per raons que tots sabem, esdevindrà una cosa difícilíssima de portar a la pràctica.

De manera que la qüestió es presenta així *durant un llarg temps, l'Urgell estarà ple d'alfals, el valor del qual cada dia tendirà a baixar.*

Tots plegats fórem ben totxos si al davant d'aquesta crisi no ens espavilèssim; l'Urgell és ben ample perquè ens entossudim a no veure-hi cap més sortida que la del camí que hem seguit fins ara.

El comerç ens ha tancat una porta; doncs, n'obrirem dues: una per ara i una altra per a més enllà. La qüestió és no espantar-se.

L'alfals pot sortir d'Urgell, i pot sortir totalment. El que és, que en comptes d'eixir-ne en forma natural o de farratge, el farem sortir en forma de vedell, de bou, de moltó, de porc, de cavall, de mantega i de formatge. Si el carril no pogués dur-se'n aquests nous productes, els menaríem a peu fins a Igualada, i d'aquesta població a Barcelona, sempre hi ha vagonets disponibles. L'essencial és aviar les mercaderies sigui en una forma, sigui en una altra, que l'alfals, que prompte es dallarà, no s'hagi d'estibar al damunt del de l'any passat.

Posar més bestiar de qualsevol mena, en una comarca on de temps se'n cria o se'n recria, és la cosa més fàcil d'aquest món. Però posar-ne a Urgell, comarca que no té pas el costum d'explotar-ne, és quelcom difícil.

I ara el problema se'ns presenta, no com un cas de voluntat, no com abans de la guerra que l'urgellès podia escollir entre posar-ne o no. Ara, les circumstàncies han canviat: els pagesos, com la majoria dels altres homes, han de fer el que poden i no el que volen. La guerra n'ha trencat molts de costums o hàbits: grans ricatxos estan avui a la misèria; joves vivint al mig de grans comoditats, es veuen obligats a restar dintre una trinxera.

És precis fer-se càrrec de les circumstàncies. Si les crisis actuals ens obliguen a modificar la producció, no tindrem altre remei sinó accedir; no ens volgüem pas batre contra les lleis econòmiques i molt menys encara plegar braços.

Hem de pendre un determini. Esperar que els Guberns resolguin

la qüestió és simplement una innocentada. Tot el que pot fer un bon Govern és atenuar les crisis, però resoldre-les, capgirar els efectes econòmics, això és impossible. Som nosaltres mateixos que hem de solucionar els nostres problemes, que si hem d'esperar que ens ho facin els altres, ja hi podem seure.

I bé; hem de posar bestiar. I no arrufem el nas. Si no hi ha estables s'hauran d'improvisar: estem de cara al bon temps i per això no costarà pas gaire construir un petit cobert per a defensar els animals de la pluja, i quatre embans per a guardar-los de l'aire. És això, més qüestió de començar-ho, que de pensar-hi.

Pel demés, és a dir, per la qüestió d'alimentar i cuidar el bestiar això no té cap importància: acabant de llegir aquest opuscle i una mica de pràctica, al cap de poc temps sabrem tenir bestiar com aquells ramaders que n'han tingut tota la vida.

Amb això hem plantejat el problema. Per mi, no hi ha altres factors que els imposats per les crisis actuals i l'altre, el més important, que és la vostra pròpia voluntat. Aquells pagesos d'Urgell que més decididament posin bestiar, aquells que no s'acovardeixin davant del canvi de treball o de producció, aquests seran els que resoldran el problema, els que, en una paraula, venceran les crisis.

EN QUÉ CONSISTEIX EL SECRET PER A GUANYAR DINERS AMB EL BESTIAR

Els animals menjant creixen i s'engreixen, crien i donen llet. La carn, el greix, els petits que neixen, la llet i la llana no són altra cosa al capdevall que aliments transformats. Així un animal és una màquina transformadora d'aliments. Les millors màquines del món són les que fan la feina més depressa i més bé. Per consegüent, l'animal més bo serà el que mengi més, és a dir, el que faci més feina, i com que la feina que han de fer els animals que es posin a Urgell ha d'ésser la de transformar en carn, greix, llet, etc., l'alfals, quant més farratge mengi un animal més bo serà.

Doncs, al posar animals ningú no s'ha d'escoltar el que es digui respecte l'estalvi d'aliments, sinó que el que s'ha de fer es tot el contrari, això és, pensar que en iguals condicions serà molt millor l'animal que mengi diàriament deu quilos d'alfals que el que en consumeixi vuit.

Els animals no comencen a treballar a favor de son propietari fins que estan tips. Un animal que no vagi tip, no pot produir gaires beneficis. Les mules que han d'anar per aqueixes carreteres, si no van ben tipes, aviat han acabat la força. Una mula que tingui un cap viu, una bona vena de coll, el pit ample, uns bons darreres i les cames com quatre puntals, no en té prou per a tirar un carro, de la mateixa manera que un automòbil al qual no manqui cap peça, on tot estigui

en regla, no pot marxar si li falta la benzina. Els aliments són la benzina del cos dels animals. Els aliments així que són païts es posen a fermentar dintre del cos i donen la calor que naturalment tenen tots els animals.

Quan l'animal ja té la calor del cos assegurada, per haver menjat la quantitat necessària d'aliments, llavors tots els que mengi de més a més seran els que es transformaran en carn, greix i llet.

De manera que no és possible que un animal augmenti un quilo de pes si abans no ha menjat la quantitat suficient d'aliments per a produir la calor que el cos ha de menester per a viure.

Un animal que vagi tip i que per atipar-se hagi de menester força menjar, serà un magnífic animal. Els animals destinats a l'escorxador, tot el treball que han de realitzar consisteix només a menjar; quant més mengi un animal més bon treballador serà.

Aquells pagesos que fan estalviar els aliments als animals no saben de què va. Això seria el mateix que el pagès que hagués llogat jornalers i fes tots els possibles per estalviar-los la feina.

A l'engreixar bestiar, el pagès té certa quantitat d'aliments. Com més aviat aquests farratges siguin convertits o transformats en carn, més aviat la feina quedarà enllestida, és a dir, no haurà de mantenir tant de temps els animals que, a la seva manera, també cobren jornal i llur jornal és la despesa d'aliments que han de fer cada dia per a mantenir la calor del cos.

En aquesta cosa tan senzilla, la d'atipar bé els animals, consisteix tot el secret de tenir bon bestiar i guanyar-hi diners.

M. ROSSELL I VILA

INFORMACIÓ VITÍCOLA

Persisteixen encara les mateixes raons assenyalades en la darrera crònica i, consegüentment, la situació dels mercats interiors roman invariable.

Tot se relliga de moment als volums que França retiri dels nostres cellers, i no sembla pas que la propensió siga encoratjadora. I ço que deuria haver influït en un moviment baixista, per ara continua mostrant una situació espectant. No pot ésser causa extranya a dita demostració l'estat dels vinyats que, força compromesos, no fan esperar una collita abundosa.

Diguem que l'excés d'aigües vingué a colmar-se amb els llevats dels primers jorns de maig, que portaren la vegetació vers una probable clorofila, i els efectes solars que brusca i sobtadament desvetllen, poden donar-nos aquella floració migradíssima que l'oïdium i el mildiu ens tenen amenaçats.

Sant Isidre passat, les sulfatadores ja no poden tenir repòs i bon goig qui, disposant d'eines i ingredients, puga esmerçar el nombre de jornals que reclamaran els ceps per aquell començar un cap de vinya al termenar el ruixat de les darreres tires sense solució de continuïtat. Car, qui fii del bon temps, és ben possible que després no hi sigui a temps.

Les dugues províncies catalanes més vinyateres, Barcelona i Tarragona, han vist un estat higromètric que amb 113 m. m. i 140 m. m., respectivament, troben les terres tan amarades que ensofrat, ensulfatar, esporgar i esmargenar, seran obligacions simultànies, si bé és d'aconsellar tota activitat per a les dugues primeres feines, ja que elles són fonament per a assegurar els fruits. Encara que iso